

PROGRAM PRAC

W ZAKRESIE WYMIANY ORYGYNOWANIA, IMPREGNACJI BIOBÓJCZEJ WIĘŻBY
DACHOWEJ, MIEJSCOWYCH NAPRAW DACHU KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. ŚW. TERESY OD DZIECIĄTKA JEZUS W STODOŁACH

Inwestor: Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach
27-532 Wojciechowice, Stodoły Wies 42

Autorzy oprac. mgr inż. mgr sztuki Paweł Sobczyński,
uprawnienia budowlane do sprawowania kontroli technicznej utrzymania obiektów
budowlanych, branża konstrukcyjno-budowlana bez ograniczeń SWK/0186/WBKb/17
dyplomowany konserwator dzieł sztuki. Nr dyplomu 7436 WKiRDS ASP w Warszawie

mgr inż. Paweł Sobczyński
uprawnienia budowlane do sprawowania kontroli
technicznej utrzymania obiektów budowlanych
Branża konstrukcyjno-budowlana bez ograniczeń
nr ewidencyjny SWK/0186/WBKb/17

SEBASTYAN SŁU

mgr sztuki Paweł Sobczyński
uprawnienia do kierowania i nadzorowania
prac konserwatorsko-restauratorskich
w obiektach wpisanych do rejestru zabytków
nr uprawnień 7436 WKiRDS ASP w Warszawie

SEBASTYAN SŁU

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach
Delegatura w Sandomierzu
Załącznik do decyzji / postanowienia

z dnia 13.12.2023 nr 430/A/23

Z up. Świętokrzyskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków w Kielcach

mgr Jacek Polanowski
Kierownik Delegatury w Sandomierzu

Stodoły, 23 listopada 2023

1. Cel i zakres opracowania

Celem opracowania jest propozycja rozwiązań technologicznych w zakresie wymiany obecnego orynnowania, miejscowych napraw pokrycia dachu oraz prewencyjnego zabezpieczenia biobójczego więźby dachowej kościoła parafialnego p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach. Zakres dokumentacji obejmuje charakterystykę obiektu, opis stanu istniejącego stref będących przedmiotem opracowania wraz z załączoną dokumentacją fotograficzną oraz propozycje rozwiązań technologicznych. Oględziny obiektu przeprowadzono w październiku 2023 roku.

2. Charakterystyka obiektu

Kościół p.w. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus znajduje się w miejscowości Stodoły, gmina Wojciechowice około 12 km na wschód od Opatowa.

Świątynia datowana na rok 1662 roku, zbudowana z fundacji Eugeniusza Roguskiego pierwotnie p.w. Świętego Michała Archaniola znajdowała się w miejscowości Lasocin w okolicach Ożarowa. Istnieje hipoteza, że była to druga translokacja – kościół zbudowano we wsi Tarłów (powiat ilżecki). Odtworzony na obecnym miejscu wg projektu Józefa Jamroza. Zniesiono przednią część nawy i dobudowano wówczas zakrystię. Restaurowany w 1788 i 1930 r. i latach 1981 – 86. W 1992 r. wymiana pokrycia dachu z gontu na blachę.

Budynek orientowany, drewniany o konstrukcji zrębowej. Mniejsze prezbiterium od nawy, zamknięte trójbocznie z boczną zakrystią i krucyfiksem na zewnątrz. Kruchta od frontu nawy z trójkątnym szczytem. Dach dwukalenicowy, kryty ocynkowaną blachą z sześcioboczną wieżyczką na sygnaturkę. Zwieńczoną blaszanym hełmem z latarnią. Wewnątrz strop w nawie płaski z fasetą, a w prezbiterium lekko zaokrąglony. Chór muzyczny wsparty na dwóch słupach z lekko wybrzuszonym parapetem. Belka tęczowa ozdobna z kroksztynami. Polichromia na stropie z przedstawieniem Ducha Świętego i MB. Faseta ozdobiona w prezbiterium wizerunkami czterech Ewangelistów, a w nawie Polskich Świętych: Kingi, Salomea, Jadwigi, Stanisława Kostki, Jana Kantego i Wojciecha. Ściana w prezbiterium za ołtarzem (w formie stołu) ozdobiona Wieczerzą Pańską. Ołtarze boczne i ławki współczesne. Ambona późnobarokowa z 1 poł. XVIII w. z Lasocina. W oknach witraże z Janem Pawłem II i Świętymi.

3. Opis stanu istniejącego:

3.1 Orynnowanie

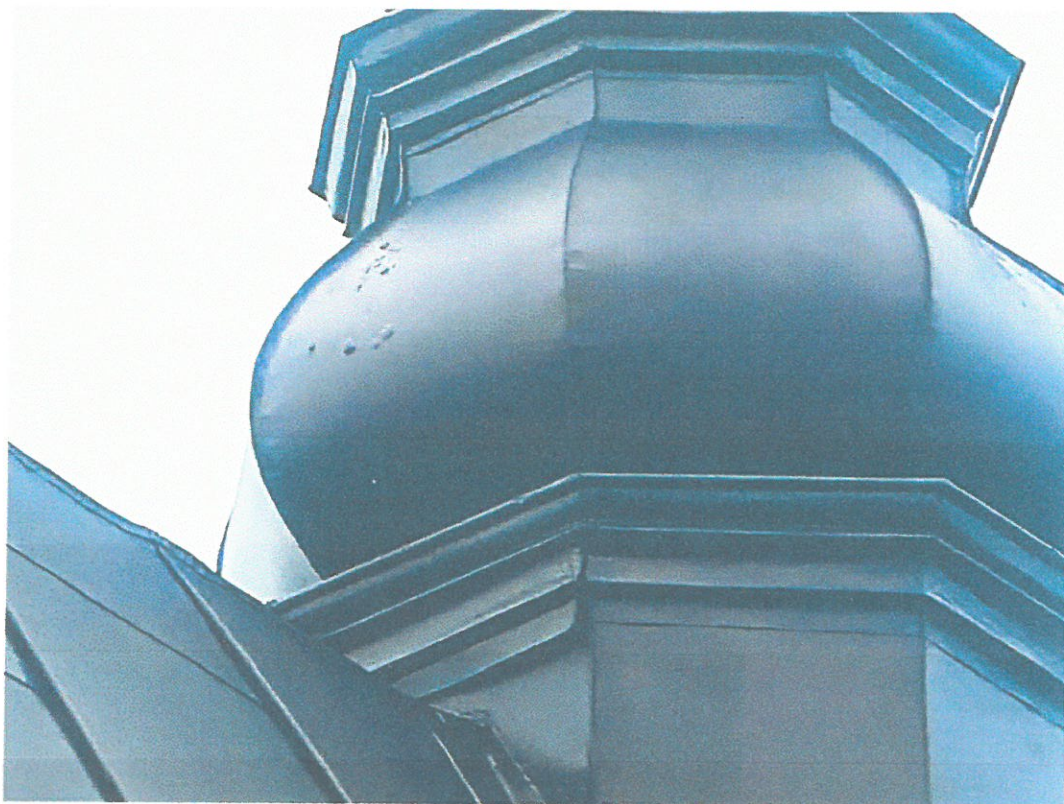
Obecne orynnowanie wykonane z blachy ocynkowanej zostało zamontowane w roku 1992 wraz z wymianą pokrycia dachu. Po ponad trzydziestu latach eksploatacji stwierdzono miejscowe deformacje odcinków rynien, które nastąpiły pod wpływem obciążeń śniegiem (Fot. nr 1). Połączenia lutowane uległy rozszczelnieniu, które powodują przecieki podczas opadów atmosferycznych.

Fot. nr 1 XVII wieczny kościół p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodolach. Widok deformacji rynny nad rurą spustową.

3.2 Miejscowe uszkodzenia pokrycia sygnatury

W trakcie oględzin zaobserwowano miejscowe uszkodzenia pokrycia sygnatury świątyni. Miejsca charakteryzują się wybrzuszeniem warstwy malarskiej, co może sugerować rozpoczęte procesy korozyjne ocynkowanej blachy (Fot. nr 2). Nieznacznej, miejscowej deformacji uległy także połączenia na rąbek stojący poszczególnych arkuszy.

Fot. nr 2 XVII wieczny kościół p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodolach. Widok miejscowego wybruszenia warstwy malarskiej na pokryciu sygnatury od strony zachodniej.

3.3 Wieżba dachowa

Stan wieżby dachowej jest stabilny. Nie stwierdzono miejsc zagrażających utraty nośności poszczególnych elementów. Miejscowo zaobserwowano otwory wylotowe świadczące o obecności drewnojadów, technicznych szkodników drewna oraz porażenie mykologiczne.

4. Program prac:

4.1 Wnioski i założenia

Wyszczególnione strefy takie jak orynnowanie, miejscowe zniszczenia pokrycia sygnatury oraz porażenie biologiczne więźby dachowej wymagają podjęcia interwencyjnych działań w celu powstrzymania postępujących procesów zniszczeń. Ich brak spowoduje eskalację procesów destrukcyjnych co w przyszłości wpłynie na zwiększone nakłady naprawcze a także utratę estetyki struktury zewnętrznej zabytkowego kościoła.

4.2 Proponowane postępowanie z wytycznymi technologicznymi

4.2.1 Orynnowanie

1. Demontaż obecnego orynnowania
2. Stabilizacja i wzmocnienie krokwiowych haków rynnowych. Ich demontaż wymagałby rozebrania częściowego pokrycia dachu, dlatego należy je pozostawić. Haki należy zabezpieczyć antykorozyjnie i pomalować w kolorystyce zgodnej z warstwą malarską pokrycia dachu.
3. Montaż rynien systemowych 125 mm z blachy powlekanej o kolorystyce zgodnej z warstwą malarską pokrycia dachu. Podczas montażu szczególną uwagę należy zwrócić na profilowanie załamów kontowych

4.2.2 Miejscowe naprawy pokrycia sygnatury

1. Mechaniczne oczyszczenie miejsc charakteryzujących się korozją metalu
2. W przypadku korozji powierzchniowej należy wykonać zabezpieczenie środkiem Brunox® Epoxy który tworzy ze zneutralizowaną warstwą korozji organiczny związek żelaza. Powstająca czarna, bardzo zwężła i odporna warstwa zapewnia długotrwałą ochronę antykorozyjną i dzięki zawartości żywicy epoksydowej, stanowi równocześnie doskonałą warstwę gruntującą.
3. W przypadku korozji, w której metal posiada perforację należy wykonać uzupełnienia z blachy ocynkowanej w technice lutowania.
4. W obu przypadkach miejsca napraw po wykonaniu warstw zabezpieczających przed korozją miejsca należy scalić kolorystycznie farbą Lowicyn którą zastosowano do pomalowania pokrycia dachu w latach ubiegłych.

4.2.3 Zabezpieczenie więźby dachowej

1. Oczyszczenie elementów więźby z nawarstwień luźnych miękkimi szczotkami drucianymi
2. Miejscowe wykonanie flekowania w miejscach charakteryzujących się osłabieniem drewna. Uzupełnienia powinny być wykonane z sezonowanego drewna zgodnego pod względem gatunku z elementami oryginalnymi. Fleki należy wklejać z zastosowaniem kleju klasy D4 i ocynkowanych wkrętów.
3. Wykonanie impregnacji biobójczej metodą powlekania z zastosowaniem środka HYLOTOX Q. Preparat jest dla owadów żerujących w drewnie silną trucizną. Niszczy żerujące larwy poprzez bezpośrednie oddziaływanie substancji czynnej - permetryny - na ich układ pokarmowy.

mgr inż. Paweł Sobczyński
uprawnienia budowlane do sprawowania kontroli
technicznej utrzymania obiektów budowlanych
Branża konstrukcyjno-budowlana bez ograniczeń
nr ewidencyjny SWK/0186/WBKb/17

P. Sobczyński

mgr sztuki Paweł Sobczyński
uprawnienia do kierowania i nadzorowania
prac konserwatorsko-restauratorskich
w obiektach wpisanych do rejestru zabytków
nr uprawnień 7436 WKiRDS ASP w Warszawie

P. Sobczyński